

Nr. **181/15.11.2010** – document înaintat la Comisia Juridică din Parlamentul României pentru lucrările din 16-17 noiembrie 2010, pentru ședința comună a reprezentanților C.S.M., Î.C.C.J. și U.N.B.R.-uri.

„Sinteze din teza de doctor Botomei Vasile:
Universitatea de Stat din Moldova (U.S.M.)”

Tema: Răspunderea administrativă:

Aspecte practico-științifice în plan comparat - Republica Moldova și România

Capitolul 1, secțiunea 1.6.:

Răspunderea administrativă a statului prin garantarea dreptului la apărare prin avocați

- - -

Constatări și recomandări științifice

Pentru amendamente la Legea 51/1995 modificată prin Legea 255/2004
de organizare și exercitare a profesiei de avocat din România

Autor: Decanul Baroului Bacău – Av. Dr. Botomei Vasile

Se constată că nu este elucidat pe deplin în convingerea justițiabililor, că avocatul exercită o activitate eminentamente privată, care nu se află în relație de subordonare în raporturile cu instituțiile statului.

Având în vedere percepția cetățeanului față de instituția profesiei de avocat, potrivit căreia după evenimentele din 1989 și până în 2010, se consideră în continuare a fi asimilată profesiei de magistrat, aflată în condițiile salarizării de stat, starea de fapt care conduce la ridicarea rangului în această profesie de la nivelul organizațiilor profesionale de drept privat la rangul și categoria organizațiilor profesionale din categoria profesiilor organizate în instituții de drept public, apreciez pozitiv această percepție a cetățeanului față de avocat și în concluzie, recomand următoarele:

1. Adoptarea unor modificări și completări la legislația profesiei de avocat aflată în vigoare la nivelul anului 2010 din România, prin instituirea următoarelor forme de organizare:

a). Înființarea instituției avocatului public, aflată sub control de stat, în care rolul de control îl are instituția Avocatului Poporului, după caz, sub controlul Ministerului de Justiție, ca organ al puterii executive, prin servicii asigurate în regim de monopol de avocați publici salariați;

b). Menținerea în vigoare a instituției avocatului independent, aflată în organizarea și controlul organizațiilor profesionale de drept privat, în condiții de organizare și funcționare autonomă, pe principiul de pluralism al organizațiilor profesionale de drept privat – în care să funcționeze două sau mai multe structuri profesionale, atât la nivel național, cât și la nivel județean, în regim de profesie liberală, pe sistem de achiziție a serviciilor publice pe bază de cerere și ofertă, în care dictează economia de piață.

Trecerea la sistemul instituției de avocat public, se va realiza relativ ușor, având în vedere că în avocatură există deja un segment profesional care s-a specializat pe oficii juridice, cu onorarii de la Ministerul de Justiție.

Astfel, se va stabili un termen în care avocații înregistrați fiscal la Ministerul Finanțelor Publice, indiferent de apartenența la organizația profesională la care s-au format, să aibă posibilitatea de a alege între a profesa în continuare în organizații profesionale de drept privat – pe bază de onorariu, cu contract prin cabinet de avocat; sau să opteze pentru înregimentarea în cadrul instituției avocatului public – pe bază de salariu fix reprezentat prin legea de salarizare pentru bugetari.

În acest sens, statul are de câștigat, deoarece se va bucura de un corp de avocați specializați în serviciile de asistență juridică din oficiu, în care cheltuielile se vor înregistra sub limitele determinate de onorariile asigurate de avocații din oficiu prin procedura de delegare de către barou, iar cetățeanul va avea un câștig în sistemul juridic, prin faptul că această categorie profesională a avocaților publici, se va subordona unui control de stat, în care regimul de pregătire și exigențele profesionale vor fi raportate la nivelul profesiei de procuror sau de judecător.

Gradele profesionale ale avocaților publici vor fi raportate la nivelul vechimii în profesie și a competenței profesionale pentru instanțele în care sunt atestați să exercite serviciul de apărare, prin examene organizate de către instituțiile de drept public de care aparțin.

Vechimea în funcția de avocat public se va asimila vechimii de magistrat.

Trecerea din profesia de avocat public în cea de procuror sau judecător se va putea realiza opțional, pe bază de punctaj obținut în cadrul serviciului, în așa fel încât, avocații publici care reușesc să producă achitarea inculpaților trimiși în judecată de către procurori, să aibă dreptul de înlocuire în funcția și gradul profesional pe care le-a îndeplinit procurorul în exercitarea funcției de acuzare.

Mentținerea în vigoare a instituției avocatului independent, aflată în organizarea și controlul organizațiilor profesionale de drept privat, în condiții de organizare și funcționare autonomă, se justifică prin crearea unui mediu concurențial real, în care să nu existe bariere în libera circulație a avocaților între organizațiile profesionale concurente.

Acest regim de organizare se impune a fi reglementat pe domenii de specializare, astfel încât la nivel național și județean să se înființeze și să funcționeze organizații profesionale atât ca uniuni cât și ca barouri, pe domenii distincte de specializare cum sunt:

- Uniunea Avocaților din Dreptul Familiei;
- Uniunea Avocaților de Drept Civil;
- Uniunea Avocaților de Drept Penal;
- Uniunea Avocaților de Drept Administrativ și Constituțional;
- Uniunea Avocaților de Drept Fiscal și Financiar-Bancar;
- Uniunea Avocaților de Drept Internațional Public;

Apartenența unui avocat la o uniune, nu trebuie să-l restricționeze de a face parte și din altă uniune, în condițiile în care probează că este specializat și respectă statutul, normele și regulamentele de organizare și funcționare.

În adoptarea amendamente, rog a se avea în vedere că aceste concepte sunt prezentate și susținute din punct de vedere științifico-practic și pentru sistemul legislativ din Republica Moldova, în cadrul lucrărilor științifice realizate în plan comparat, astfel că preluarea conceptelor în sistemul legislativ din România constituie un pas în viitor în adoptarea de armonizări, între sistemul legislativ din România și sistemul legislativ din Republica Moldova – vorbitori de limbă română, viitori cetățeni ai Uniunii Europene (U.E.).

La baza acestei teorii stă istoricul comun al celor două națiuni, cu origine în organizarea și funcționarea profesiei de avocat prin primul Corp de Avocați instituit în Țările Române în anul 1864, de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

În susținerea adoptării acestor amendamente și recomandări de armonizare a sistemului legislativ în materia organizării și exercitării profesiei de avocat din țările vorbitoare de limba română, ridic următoarele întrebări:

1. Motiunea cu caracter de Lege dispusă de Sfatul țării din Republica Moldova (Basarabia), din 27.03.1918, rămasă neabrogată în istorie cu titlu de veșnicie, constituie izvor de drept în baza principiului că *„popoarele trebuie să-și hotărască singure soarta lor”*?

2. Dacă pentru armonizarea legislației din ambele state, se consideră izvor de drept istoria comună a ambelor țări, recomand susținerea acestor amendamente de către membri comisiilor de lucru din Parlamentul României, pentru adoptarea amendamentelor la Legea 51/1995 modificată prin Legea 255/2004 de organizare și exercitare a profesiei de avocat din România.

Pentru susținerea unei armonizări a sistemului legislativ din România și Republica Moldova, rog a se adopta în cadrul lucrărilor din ședința comună o rezoluție prin care să se elucideze:

- Dacă din punct de vedere juridic, este rămas în vigoare actul intrat în circuitul civil adopt cu titlul de Lege de Sfatul țării din Rep. Moldova (Basarabia), din 27.03.1918, prin care s-a legiferat că:

„Republica Moldovenească (Basarabia) în hotarele sale dinspre Prut, Nistru, Dunăre și Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna, se unește cu mama sa, România”?

Autor,
Decanul Baroului Bacău - U.N.B.R.
Av. Dr. Botomei Vasile

Data: 16.11.2010